

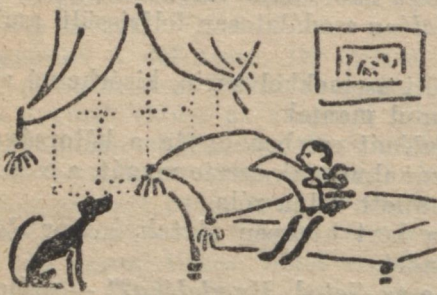
M E S E V I L Á G .

Szerkeszti: KELEMEN ANDOR.

Altatom Babuskát.

Kis babuskám, angyalom
Ránk szakadt az éjjel,
Szűkön állunk ám nagyon
Most a lámpafénnyel,
Bújj kis ágyacskádba hát
Én majd virrasztok reád
S tartalak — mesével.

Hát volt egyszer (merre volt
Ej, a fékomadta!)
... Volt egyszer egy furcsa bolt,
Nem volt benne gazda,
Aki arra járdogált,
Arra nézett, kandikált
Tüstént meg is kapta.

Hej, teremtőm, angyalom,
Mi minden volt benne!
A fehér, nagy polcokon
Szép nevetős zsemlye,
Tarka pultján itt-amott
Friss kalácska kacagott,
Kacsintott a szemre.

Dejszen meg is telt hamar
A szobácska néppel,
Halovány kis arcokkal,
Vékony legénykéekkel,
A szemük úgy nevetett
S remegtek a kis kezek,
Mig nézködtek széjjel.

S uramfia, (hallga csak,
Már alig van hátra.)
Bár a pultot, polcokat
Senki meg nem rázta,
A kalácskák, zsemlyék mind
Letáncoltak egyenkint
Szerte a szobába.

Igrum-bugrum (hókahó
Tüstént itt a vége!)
Mind beperdült annyi jó
Zsebbe, kötőcskébe,
Ugy ragyogtak a szemek,
Mennyi kis száj nevetett!
— Almodj te is véle!

A királykisasszony csizmája.

I.

Hiszen igaz, hogy nem volt aranypatkó rajta, meghogy gyémánt szegekkel sem volt kiverve, hanem azért mégis egy aranyvár áráért készítette Nemes Gergely uram, az alvégi csizmadia.

Az az aranyvár pedig itt akart épülni a Garóc dombon, még abban az időben, mikor naphosszat törökösdit játszottunk: Tisztartó Pista, Kerekesék Jóska, a Kis Kovács Juliska meg én.

A Tisztartó Pista volt az Ali basa, janicsár hadát a béres gyerekekből szedte össze, mi a Kerekesék Jóskaival hol vitéz Dobónak, hol meg Kinizsinek tituláltuk egymást. Ha aztán a rengő viadalban — fényes diadalban valamelyikünk lekarikázott a vesszőcsikójáról, a Kis Kovács Julis szaladt hozzá megkérdezni: *hol s mi tört el, fáj-é, be-bekötözgetni a rettentő sebet patyolat kendővel.*

Egy délután Tisztartó Pista földhöz csapta a fafringiját, lófarkos zászlóját kettétörte egy süvölvény nyírfán s azt mondja nekem:

— Hallod-é pajtikám, az én kedvem oda ettől a játéktól. Még egy várunk sincsen, egy igazi várunk, amit meg lehetne ostromolni, vinni.

— Abizony jó lenne, tóditottam hozzá, hanem honnan vennők azt az igazi várat?

Intett a szemével:

— Beszéltem a sánta vén Brúgó cigánnyal, ő felépítené, csak pénz kéne hozzá, öt pengő forintos. Azért aztán csinál egy igazi várat, fényes aranyvárat.

Haj, tömérdek pénz volt. Egy félborju ára. Nekem hamarjában eszembe jutott, hogy az almáriomban egy új hatosom van. El is hoztam nyomban. Tisztartó Pista is kiszedett kettőt a lajbija zsebéből, Kerekes Jóska már csak egy rézgarasost tudott elővenni. A Kis Kovács Julis el is ritta magát, hogy ő neki nincsen egy fia fityingje, irkára sem telik s otthon az abraszon nines sokszor kenyér sem. Csittitgatuk szépen: majd csak összehordjuk azt a pénzt magunk is, ha egy év alatt is, akkor aztán megcsináljuk azt az aranyvárat s őt tesszük meg benne királykisasszonynak.

*A két szemé sirt még, de már mosolygásra
Nyílt a nagy örömtől pityergő kis szája.*

Mi pedig koszorut kötöttünk réti kököröcsinből s megkoronáztuk a királykisasszonyt vele.

II.

Másap perselyt vettünk egy vándorfazekasnál s belesörögtettük az összegyűjtött pénzt. Aztán körülültük áhitattal s a királykisasszony megkopogtatta oldalát:

*Kipi-kopi kis persely
Mennyi még, hogy színig telj?*

A cserépperselyben összenevettek a tarka rézgarasok.

*Sok! sok! sok!
Vár—ja—tok!
Dejszen, ha mi akkor.*

*Tudogattuk volna:
Hol a tűrés-várás
Fán-e, vagy bokorba?*

A perselyke pedig napról-napra bosszusabban dobogott, ha megrázogattuk s a rézesikócskák mind mérgesebben kiabáltak:

— *Csini zurr—zurr csen—csen—csen,
Ejnye sok türelmetlen!*

Mikor aztán egy fényes huszast alig tudtunk már betáncoltatni a hasadékon s újra megkérdeztük, hogy *kipi-kopi kis persely: kell-e még, hogy szinig telj, a persely nagyot nyekkent:*

— *Nyek—nyek—nem!
Meg—tel—tem!*

Hanem akkor már csutakos őszt volt s a vásott szél az utolsó leveleket cibálta le a fákról. A királykisasszony azon a héten nem jött iskolába.

— Nagy-nagy beteg volt — mondta a tanítónk és jóságosan nézett végig ijedt arcainkon. — Nincs édesapja, — folytatta tovább — édesanyja is beteges nagyon, nincs aki keressen s a kis Juliskának hideg, csuf időben csizma nélkül kellett iskolába járni. Meghült s nagybeteg lett, de most jobban van már, hanem még sokáig nem jöhet közéték. Csak az őszt s tél multán szabad kijárnia meleg napsugárra — eszímácskák nélkül is.

Nekem a nagy csöndben hirtelen valami úgy a torkomra kapaszkodott. Hátrafordítottam fejemet csendesesen. Tisztartó Pista a harmadik padba ült. Lassan összenézünk. — És óra után a cserépperselyből kiszedegettük a tarka garasokat.

III.

Nemes Gergely uram, az alvégi csizmadia nagyot nézett, mikor délben beállítottunk hozzá.

— *Ejnye bogárkám, miféle szél fútt be?*

— *Csizmácska kellene, — kezdtem akadozva — egy piros csizmácska.*

A csizmák mestere felállt a székéről s nagyot mosolyogva erősen ránk nézett:

— *Aztán öklöm Jóskák, araszos leventék,
ugyan melyiketek lábára szabódnék?*

— *Nem nekünk kellene, — szoltam kipirulva — az özvegy Kovácsné kis Juliskájának . . . — s kihuztam zsebemből az aranyvár árát . . .*

*Mese-mese az aranyvár
Tán bizony még most is várja,
Hogy a sandaszemű Brügó
Felépitse, megsinálja!
De a királykisasszonykánk
Azért már az első héten
Ott lehetett újra köztünk
A csikorgó kis csizmákban
Járdogálva lassan, szépen!*

Ha didergőt, árvát láttok!

*Utcasarkon, utcaszéken
Ha didergőt, árvát láttok
Gyöngé szóval a szobába
Melengődni behívjátok?*

*Szeltek-é le kis szegénynek
A kenyérből egy falatkát?
— Oh, ha nincs, a puszta szó is
Jól esik, ha szívből adják.*

*Ruhája, ha rongyos, tépett,
Öltek-é egy párat rajta?
Kis testéről a hideg szél
Le ne tépje, le ne kapja!*

*Mert az Ur az árvák sorsát
Jó szívekre bízta, mérte . . .
— Ha didergőt, árvát láttok
Gondolatok hát szegényre!*

Játékosbolt.

A játékos boltban sok holmi volt, medvék, nyulak, bohócok, ágyuk és szanaszét papirkatonák. Volt három baba is és egy finyás lovastiszt, apró dobozokban, a boltos kitette őket a kirakatba. Sokan álltak meg a kirakat előtt, legtöbbször gyerekek végigcsuszatták kezüket a kirakatlapon. Nézték, álmétködték a játékokat, többnyire a babákat, mert a játékok között a legszebbek a babák voltak, az egyik szebb, mint a másik, s az egyik angol baba volt, a másik francia baba és a harmadik magyar.

Este, ha már becsukták a boltot, nagy sötétség lett a kirakatban, de azért a játékok csak ilyenkor éltek világukat. A katonák glédába álltak és masiroztak a lovastiszt után. A bohócok összeverték a réztányérokat, a nyulak makogtak, a medve brummogott és a babák kipenderültek a szoba közepére. Ilyenkor csend lett hirtelen, a katonák abbahagyták a masirozást, a nyulak, medvék meglapultak, odafigyelt a finyás tiszt is, csak a bohócok verték tovább a dobort, cintányérokat. A három baba pedig illegett-billegett egy pillanatig a szoba közepén, aztán táncolni, libegni kezdtek széleseben a zeneszóra, hogy káprázat volt nézni. Tetszett ez szörnyen a játékoknak, nézték, gyönyörködtek magukon kívül, a medve elfelejtett brummogni a nagy gyönyörüségtől, a nyul sem makogott, a lovastiszt pirosra tapsolta tenyereit, a komoly nézésű katonák pedig összeütötték a bokájukat jókedvükben.

Másnap csak a babákról folyt a szó a játékok között, a bohócok miattuk már hajba kaptak és a katonák is csak a babákról beszélgettek masirozás közben.

— *Haj, láttátok a francia babát, — fordult hátra a finyás lovastiszt a lován — úgy táncolt, mint egy tündérleány. Azt hallottam tündér volt az anyja, az apja sárkányherceg és táncolni a legszebb tündérek tanították.*

— *Szép az angol baba is, — felelt az egyik katonára, — én ismerem még apja udvarából, ahol katonáskodtam sokat. Király volt az apja, az anyja hercegleány s hercegkisasszonyok voltak a testvérekéi. Azoktól tanult annyi búbajosságot.*

Megszólalt a harmadik katona is: — *Én a magyar babát ismerem. Neki bizony nem volt tündér az apja, anyja, tündérkisasszonyok a testvérekéi, — a*